

Briselē, 2026. gada 14. aprīlī
(OR. en)

8212/26

**Starpiestāžu lieta:
2025/0241 (COD)**

**AGRI 272
AGRIFIN 83
FIN 534
CADREFIN 155
CODEC 670
ENV 353
FORETS 57**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Kopējā lauksaimniecības politika pēc 2027. gada – galvenie izstrādes risinājumi attiecībā uz ienākumu atbalstu – politikas debates

Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu par kopējo lauksaimniecības politiku pēc 2027. gada, dalībvalstīm būs jānodrošina, ka ienākumu atbalsts tiek novirzīts galvenokārt tiem lauksaimniekiem, kuru galvenā darbība ir lauksaimniecība un kuri tādējādi aktīvi veicina pārtikas nodrošinājumu. Šajā nolūkā un jo īpaši, lai saglabātu spēju ražot pārtiku visā Savienībā, atbalsts būtu jānovirza konkrētām lauksaimnieku grupām un ģeogrāfiskiem apgabaliem, kuriem vajadzīgs papildu ienākumu atbalsts, lai saglabātu dzīvotspēju un atbilstību nākotnes prasībām, vienlaikus arī stiprinot to spēju pielāgoties un saglabāt konkurētspēju nākotnē.

Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2025. gada novembra sanāksmē ministri apsprieda ienākumu atbalsta nozīmi pārtikas nodrošinājuma stiprināšanā, tostarp ar labāku atbalsta mērķorientēšanu. Tika novērots vispārējs atzinums, ka ienākumu atbalsts būtu jānovirza lauksaimniekiem, kuri veic lauksaimniecisku darbību, veicinot lauksaimniecības nozares noturību un pārtikas nodrošinājumu, – vienlaikus ņemot vērā lauksaimniecības struktūru daudzveidību visā Savienībā.

Pamatojoties uz šo viedokļu apmaiņu un ņemot vērā progresu diskusijās par Komisijas priekšlikumu Regulai par KLP pēc 2027. gada, prezidentvalsts Kipra aicina dalībvalstis koncentrēties uz galvenajiem izstrādes risinājumiem attiecībā uz ienākumu atbalstu minētajā priekšlikumā.

Ar Komisijas priekšlikumu tiek ieviests regresīvs platībatkarīgs ienākumu atbalsts (*degressive area-based income support – DABIS*), kas nodrošina maksājumus, pamatojoties uz atbalsttiesīgiem hektāriem, un kas lielā mērā ir vienkāršots (tiesību izbeigšanās), vienlaikus ieviešot regresivitāti, lai pakāpeniski samazinātu atbalstu lielākām lauku saimniecībām un veicinātu līdzsvarotāku sadali. Turklāt maksājumu maksimālais apjoms būs 100 000 EUR vienai lauku saimniecībai gadā. Tas arī tiks diferencēts, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kas saistīti ar lauksaimnieku ienākumiem. Turklāt tajā ir paredzēts gan novirzīt atbalstu konkrētām lauksaimnieku grupām, piemēram, gados jauniem lauksaimniekiem un sievietēm, kas ir lauksaimnieces, gan iespēja izslēgt no *DABIS* tādus lauksaimniekus, kuri sasniedz pensionēšanās vecumu pēc pārejas posma (līdz 2032. gadam), gan arī ieviest vidējā atbalsta par hektāru minimālo un maksimālo līmeni. Ministri tiek aicināti ņemt vērā, ka vairāki šā ierosinātā satvara elementi šajā posmā joprojām jāizskata saistībā ar daudzgadu finanšu shēmas 2028.–2034. gadam sarunu satveru. Šajā sakarā viedokļu apmaiņa Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomē ir paredzēta, lai sniegtu norādes un ieguldījumu notiekošajā procesā, necenšoties izdarīt secinājumus un neskarot diskusijas par DFS.

Kopā ņemot, šie elementi atspoguļo attīstību ienākumu atbalsta struktūrā. To mērķis ir uzlabot atbalsta mērķorientāciju un sadali (pašreizējā plānošanas periodā 5 % lielāko KLP atbalsta guvēju saņem gandrīz 50 % no tiešajiem maksājumiem), vienlaikus sniedzot ieguldījumu plašākos mērķos, piemēram, pārtikas nodrošinājumā, atbalstot paaudžu maiņu un nodrošinot līdzsvarotāku lauksaimniecības nozares attīstību visā Savienībā. Tie arī veicina pārorientēšanos uz agrovides un klimata pasākumiem, apgabaliem ar ierobežojumiem, konkrētām nozarēm vai investīcijām un konkurētspēju.

Vienlaikus šie elementi izraisa svarīgus jautājumus par to kopējo ietekmi. Jo īpaši tie var skart:

- atbalsta sadali starp dažāda lieluma un veida lauku saimniecībām,
- lauku saimniecību ekonomisko dzīvotspēju un investīciju spēju,
- paaudžu maiņu un piekļuvi zemei,
- un līdzsvaru starp kopēju ES satvaru un dalībvalstu elastību.

Lauksaimniecības struktūru un ekonomisko apstākļu dažādība Savienībā padara šo izvēli īpaši sensitīvu. Lai gan saskaņotākas pieejas, piemēram, Komisijas ierosinātās, var veicināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un taisnīgāku atbalsta sadali, tās var arī ierobežot dalībvalstu spēju pielāgot ienākumu atbalstu savām konkrētajām vajadzībām. Savukārt lielāka elastība var ļaut labāk pielāgoties valstu apstākļiem, bet varētu izraisīt sadrumstalotību un nevienmērīgu atbalsta līmeni visā Savienībā.

Turklāt *DABIS* struktūrai ir jānodrošina, ka ienākumu atbalsts turpina stiprināt ekonomisko ilgtspēju lauku saimniecībām, tostarp tām, kurām ir būtiska nozīme ražošanas jaudas saglabāšanā un pārtikas nodrošinājuma veicināšanā. No otras puses, ir arī svarīgi, lai *DABIS* pievērstos nepieciešamībai pēc taisnīgas atbalsta sadales un veicinātu paaudžu maiņu.

Ņemot vērā minēto, prezidentvalsts ierosina šādus jautājumus:

- 1. Cik lielā mērā, Jūsaprāt, ienākumu atbalsta mērķorientācijā būtu jāvadās pēc kopīgiem ES noteikumiem, lai nodrošinātu taisnīgumu visā ES, un kur dalībvalstīm būtu jā saglabā elastība, lai atspoguļotu savas īpatnības?*
- 2. Kāds ir Jūsu viedoklis par ierosinātajiem ienākumu atbalsta regresivitātes un maksimuma noteikšanas mehānismiem, lai veicinātu taisnīgāku atbalsta sadali, vienlaikus saglabājot lauku saimniecību ekonomisko dzīvotspēju visā ES un nodrošinot to lomu pārtikas nodrošinājumā?*